

شهر سالم با رویکرد زیست محیطی

ترجمه و تالیف:

دکتر بهنام مختاری (میمی)

عضو هیأت علمی - دانشگاه شهید باهنر کرمان

دکتر صادق کریمی

عضو هیأت علمی دانشگاه شهید باهنر کرمان

۱۳۹۶

شهر سالم با رویکرد زیست محیطی / [سازمان بهداشت جهانی]: ترجمه و تالیف بهنام مفاتی رحیمی، صادق کریمی.
مشخصات نشر: شیراز: همارا، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری: ۱۰۸ ص.: مصور.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۲۲-۸۲-۲

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: بخش اعظم کتاب حاضر از کتاب «Global report on urban health: equitable, healthier cities for sustainable development, 2016» تالیف سازمان بهداشت جهانی ترجمه شده است.

موضوع: شهرسازی — جنبه‌های زیست‌محیطی

موضوع: توسعه پایدار شهری — جنبه‌های زیست‌محیطی

موضوع: شهرنشینی — جنبه‌های زیست‌محیطی

موضوع: بهداشت شهری

موضوع: مهر

شناسه افزوده: مفاتی رحیمی، صادق

شناسه افزوده: کریمی، صادق

شناسه افزوده: سازمان بهداشت جهانی

رده کنگره: ۱۳۹۶/ش ۱۶۶ HT

رده دیویی: ۳۰۷/۱۲۱۶

شماره کتابشناسی ملی: ۴۶۵۳۵۳۱

انتشارات همارا

شیراز- فلکه گاز- کوچه ۱۱

تلفن: ۰۷۱-۳۲۲۸۷۶۹۳-۳۲۲۶۲۴۲۹ v.hamaralib.ir

نوبت و سال چاپ: اول، ۱۳۹۶

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۲۲-۸۲-۲

ناظر چاپ: مریم رهبر

لیتوگرافی و چاپ: مهر

صفحه آرایشی: انتشارات همارا

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

توسعه کالبدی بی رویه و فاقد برنامه‌ریزی شهرها در دهه‌های گذشته، توانایی اکوسیستم‌های طبیعی را محدود و اثرات زیانباری بر محیط زیست شهری وارد ساخته که آلودگی هوا، خاک و تخریب محیط شهری از جمله‌های آن بوده است. شهرها محل تجمع انسانی و کانون تولید، مصرف و رفت و آمد هستند و حیات، تدریج حیات و فعالیت خود به منابع طبیعی و فضا نیاز شدید دارند. در عین حال به دلیل ویژگی‌های خاص خود مبنی بر شلوغی و تراکم‌های بیش از حد، مهمترین کانون آلودگی‌های زیست محیطی به شمار می‌روند. تمام شهرها به واسطه رشد روز افزون، شرایط اقلیمی را تغییر می‌دهند. مشکلات مربوط به محیط زیست شهرها از جمله آلودگی هوا، استفاده بی رویه از منابع آب، تغییرات اقلیمی و تخریب و انهدام منابع آب در همه نوردیدن محدوده‌های شهری، سلامت، سعادت، رفاه شهروندان را به مخاطره می‌اندازند. در پی این توسعه‌های مخرب، تقاضا برای توسعه پایدار شهری، سلامت شهری و شهر سالم افزایش یافته است.

کتاب به چهار فصل تقسیم شده است:

فصل اول به کلیات تحقیق می‌پردازد. در این فصل به مسائلی از قبیل؛ اثرات توسعه بی رویه شهرها بر محیط زیست، محیط زیست شهری، توسعه پایدار شهری و انواع آلودگی‌های ناشی از شهرنشینی می‌پردازد.

فصل دوم در زمینه تحرک بخشیدن به شهر بحث می‌کند که مدیریت شهری چگونه می‌تواند با تحرک بخشیدن به شهر سلامت شهری را نیز تضمین کند. در این راستا گسترش حمل و نقل عمومی مناسب، یک الگوی بسیار مهم جهت کاهش انواع آلودگی‌ها می‌تواند مد نظر قرار گیرد.

فصل سوم: در زمینه بهبود سلامت مسکن به عنوان یکی از شاخص‌ها و فاکتورهای اصلی شهر سالم بحث می‌کند. مسکن مناسب برای سلامتی جسمی، روانی و رفاه مردم الزامی است با این حال مسکن نامناسب شهری، آفت سلامت میلیاردها نفر از مردم در سراسر جهان است.

فصل چهارم: به ایمنی در شهر می‌پردازد. ایمنی همواره یک نگرانی اساسی برای مدیران شهرها بوده است. امنیت با نشاط مردم و با ثبات اجتماعی شهر گره خورده است. همچنین ایمنی شامل بسیاری از عملکردها و نقش‌های اساسی شهر از حمل و نقل، زیرساخت‌ها تا آرایه آموزش است.

فصل‌های ۳، ۲ و ۴ کتاب، ترجمه کتابی است تحت عنوان سلامت شهری که بوسیله سازمان بهداشت جهانی (World Health Organization) در سال ۲۰۱۰ تألیف شده است. هدف مولفین کتاب این است تا با تدقیق در برنامه‌ریزی جهت سلامت شهر در کشورهای مختلف، امکان بهره‌گیری از برخی دستاوردهای نوین در این حوزه را برای دانشجویان، مدیران شهری و غیره فراهم گردانند.

امید است که خوانندگان و صاحب نظران محترم، مولفین را از راهنمایی‌ها و پیشنهادات ارزشمند خود جهت بهبود و تکمیل این کتاب یاری نمایند.

دکتر بهنام مغانی رحیمی

دکتر صادق کریمی

فصل اول (کلیات)

مقدمه.....	۹
محیط زیست متنوع و ترات متقابل انسان و محیط.....	۱۰
محیط زیست شهری.....	۱۱
دوگانگی زیستی-اجتماعی شهری.....	۱۱
اثرات توسعه‌ی بی رویه شهرها بر محیط زیست.....	۱۲
محیط شهری و مشکلات بهداشتی.....	۱۴
شهر و بهداشت روانی.....	۱۶
آلودگی محیط شهری.....	۱۶
آلودگی هوا.....	۱۸
آلودگی آب شهری.....	۲۰
آلودگی صوتی.....	۲۰
آلودگی نوری.....	۲۱
زباله‌ها.....	۲۱
روش‌های دفع زباله.....	۲۲

۲۲	تاثیر شهرنشینی بر اقلیم.....
۲۳	اثر رشد جمعیت بر مسکن.....
۲۳	تعادل میان جمعیت و محیط زیست شهری.....
۲۴	دغدغه‌های طراحی شهری.....
۲۴	توسعه پایدار شهری.....

فصل دوم (تحرك بخشیدن به شهر)

۳۲	حمل و نقل شهری و آلودگی هوا.....
۳۴	گسترش وسایل نقلیه و افزایش خطر صدمات مرگ و میر در تصادفات.....
۳۵	جایگزینی مناسب برای کامیون آلودگی و بهبود سلامت.....
۳۸	بازسازی حمل و نقل در مکزیکوسیتی.....
۴۲	طرح‌ها به اشتراک گذاری دوچرخه.....
۴۳	تحرك بخشیدن به شهری امن‌تر.....
۴۶	تجسم یک شهر بدون تلفات در تصادفات رانندگی.....
۴۷	خلاصه.....

فصل سوم (بهبود سلامت در مسکن)

۵۰	عوارض سلامت با توجه به کیفیت ضعیف مسکن شهری.....
۵۳	بهبود و پیشرفت مسکن هدفمند.....
۵۴	برنامه مسکن سالم لیورپول.....
۵۵	فعالیت‌های مستحکم برای سلامت کودکان.....
۵۷	بهبود امکانات در محله و جامعه.....

۵۷.....	پروژه‌های نوسازی شهری در بارسلونا و بهبود عدالت در سلامت بهداشت.....
۶۰.....	سوخت ناپاک: یک آلاینده‌ی اصلی هوا در خانه.....
۶۱.....	استراتژی‌های انرژی خانگی پاک.....
۶۲.....	تفکرات بهداشتی آسیب رساننده به کیفیت هوا در محله‌های فقیر نشین نایروبی.....
۶۵.....	مسکن شهری سالم و مقرون به صرفه.....
۶۹.....	خلاصه.....

فصل چهارم ('یمنی شهری)

۷۴.....	خشونت و جنایت در شهرها.....
۷۵.....	واکنش به خشونت در شهرها.....
۷۶.....	استفاده از اپیدمیولوژی (علم سکلا همه گیر) برای کاهش خشونت.....
۷۸.....	یک رویکرد جامع برای پیشگیری از خشونت.....
۸۰.....	کاهش خشونت با کاهش محرومیت.....
۸۳.....	هزینه‌های خشونت.....
۸۴.....	پیشگیری از جرم از طریق شهرسازی.....